

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLIII/ 191/ 2005
Rady Gminy Szydłów
z dnia 15 grudnia 2005 roku

Strategia

Rozwiązywania Problemów

Społecznych w Gminie Szydłów

na lata 2005 - 2015

Spis treści:

Wstęp	str.1
Rozdział I. Krótka charakterystyka Gminy Szydłów	str.2
1. Informacje ogólne.	
2. Struktura demograficzna.	
Rozdział II. Diagnoza problemów społecznych	str.5
1. Wprowadzenie.	
2. Bezrobocie.	
3. Niepełnosprawność i problemy osób starszych.	
4. Bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych.	
5. Alkoholizm i problemy przemocy w rodzinie.	
Rozdział III. Inwentaryzacja zasobów Gminy w obszarze polityki społecznej	str.12
Rozdział IV. Analiza SWOT	str.13
Rozdział V. Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Szydłów. Misja, cele i główne kierunki działań.	str.15
1. Identyfikowanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej	
2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami / w szczególności długotrwałym bezrobociem /wśród klientów GOPS i ochrona ich przed negatywnymi skutkami.	
3. Wypracowanie systemu przeciwdziałań zjawiskom alkoholizmu, przemocy w rodzinie. Wsparcie osób uzależnianych i pokrzywdzonych.	
4. Organizacja wsparcia i opieki dla osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych..	
5. Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.	
6. Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników zatrudnionych w GOPS.	

Wstęp.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Jej ustawowym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień i zasobów. Główny ciężar obowiązku realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej spoczywa na organach samorządowych. To właśnie na poziomie gminy możliwe jest najpełniejsze rozpoznanie problemów społeczności lokalnej oraz dobór odpowiednich metod przeciwdziałania im. Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest więc nie tylko koniecznością wynikającą z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej, ale i nieodzowną potrzebą. Strategia stanowi swoistą diagnozę problemów społeczności lokalnej i tworzy długoterminowy plan działań podejmowanych w celu ich rozwiązania.

Rozdział: I

Krótką charakterystyka Gminy Szydłów.

1. Informacje ogólne.

Gmina Szydłów leży w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego. W skład gminy wchodzi 16 sołectw: Brzeziny, Gacki, Grabki Duże, Jabłonica, Korytnica, Katuszów, Mokre, Osówka, Potok, Potok Rządowy, Rudki, Solec, Szydłów, Wola Żyzna, Wolica i Wymysłów.

Powierzchnia Gminy wynosi 107,53 km². Liczba ludności 5.118 / stan na 31.12.2004/

Powierzchnia użytków rolnych 8383 ha w tym : 6790 ha gruntów ornych, 713 ha użytków zielonych, 880 ha sadów. Powierzchnia lasów 1666 ha.

Liczba gospodarstw rolnych 1117.

Gmina ma charakter rolniczy. Posiada atrakcje turystyczne jak: średniowieczne zabytki Szydłowa oraz zalew w Korytnicy.

W gospodarstwach dominują zasiewy zbóż. W Szydłowie duże znaczenie odgrywa sadownictwo głównie śliwkowe. Powstały: Spółdzielnia Producentów Owoców „Dobryśad” oraz Stowarzyszenie Producentów Owoców w Szydłowie. W sołectwie Osówka i Korytnica uprawia się truskawki, w Solcu, Wolicy, Szydłowie i innych sołectwach uprawiane są warzywa w tunelach foliowych / pomidory, ogórki/.

W Katuszowie i Korytnicy rozpoczęto uprawę szparagów.

2. Struktura demograficzna.

Na terenie Gminy Szydłów zamieszkuje 5118 mieszkańców/ stan na 31 grudnia 2004 w tym:

- dzieci i młodzieży - 1186
- w wieku produkcyjnym - 3.031
- w wieku poprodukcyjnym - 901

Tabela nr 1.

Liczba mieszkańców Gminy Szydłów w latach 2000 -2004.

Lata	Liczba dzieci i młodzieży	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	Ogółem
2000	1106	3081	1021	5208
2001	1474	2504	1227	5205
2002	1176	2989	1040	5205
2003	1166	2954	1025	5145
2004	1186	3031	901	5118

W Gminie Szydłów obserwować można powszechny na całym świecie proces starzenia się społeczeństwa. Rezultatem tego procesu jest zwiększający się udział osób starszych w ogólnej liczbie ludności. Proces ten kształtuje się pod wpływem dwóch czynników :

- zmniejszającej się liczby urodzeń
- przedłużaniu się przeciętnego dalszego życia

Z analizy danych wynika, że liczba osób w wieku produkcyjnym znacznie spadła w 2001 roku. Od 2001 roku liczba ta zwiększa się. Proces ten można tłumaczyć osiąganiem wieku produkcyjnego przez roczniki wyżu demograficznego lat 80-tych.

Tabela nr 2.

Przyrost naturalny w latach 2000 - 2004

Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Saldo
2000	46	74	-28
2001	50	56	-6
2002	43	67	-24
2003	37	60	-23
2004	37	63	-26

Tabela nr 3.

Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach w latach 2000 - 2004

Liczba mieszkańców

Lp.	Sołectwo	2000	2001	2002	2003	2004
1.	Brzeziny	413	410	407	398	400
2.	Gacki	495	495	485	490	495
3.	Grabki D.	392	393	389	392	391
4.	Jabłonica	198	201	204	195	190
5.	Korytnica	248	249	249	247	249
6.	Kotuszów	298	300	301	294	293
7.	Mokre	143	145	151	152	154
8.	Osówka	228	222	224	223	220
9.	Potok	437	429	421	410	408
10.	Potok Rządowy	110	111	108	106	104
11.	Rudki	294	300	303	318	319
12.	Solec	397	393	395	398	392
13.	Szydłów	1110	1114	1109	1095	1076
14.	Wola Żyzna	305	305	306	298	297
15.	Wolica	113	114	110	106	106
16.	Wymysłów	27	24	23	23	24
	RAZEM:	5208	5205	5185	5145	5118

Z przedstawionych danych wynika, że liczba mieszkańców Gminy Szydłów zmniejsza się. Na przestrzeni ostatnich 5 lat zmniejszyła się o 90 osób w tym o 34 osoby w Szydłowie.

Rozdział: II

Diagnoza problemów społecznych.

Wprowadzenie.

Podstawę do analizy problemów społecznych występujących w Gminie Szydłów stanowią przede wszystkim dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Trzeba mieć świadomość, że nie przedstawiają one pełnego obrazu, sygnalizują jedynie rodzaj problemów, przy czym trudno ocenić ich rzeczywisty rozmiar.

Klienci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej mogą stanowić tylko pewien ujawniony procent osób borykających się z różnego rodzaju trudnościami życiowymi.

Poddając analizie dane o przyczynach udzielania pomocy przez GOPS będące pewnym odzwierciedleniem skali problemów należy wziąć pod uwagę kilka zastrzeżeń:

- w latach 2000 - 2003 do kategorii „niepełnosprawność” zakwalifikowane były osoby otrzymujące rentę socjalną, stąd tak duża liczebność tej grupy i późniejszy jej spadek / według obowiązującej wówczas ustawy o pomocy społecznej obsługa tych osób była zadaniem GOPS, od października 2003 roku ustawodawca przesunął te kwestie w obszar kompetencji ZUS/,
- problem ubóstwa w latach 2000 - 2003 nie występował jako oddzielna kategoria, co nie oznacza, że nie istniał. Był traktowany jako integralny składnik pozostałych kategorii, które w pewnym stopniu go warunkują,
- porównując rozmiar problemów w poszczególnych latach należy mieć na uwadze zmieniające się w tym czasie regulacje prawne / niejednokrotnie udzielanie bądź odmowa pomocy zależała nie od zmiany sytuacji osoby lub rodziny lecz od zmiany kryteriów kwalifikowania do określonych form pomocy/,
- w przeważającej większości przypadków poszczególne problemy nie występują jako pojedyncze zjawiska, z reguły w jednym środowisku jest ich kilka równocześnie, wzajemnie się warunkują i pogłębiają.

Tabela nr 4

Przyczyny udzielenia pomocy przez GOPS w latach 2000 - 2004.

Rok	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Długotrwała choroba	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Alkoholizm	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego
2000	53	81	49	11	8	1
2001	50	83	59	12	3	-
2002	63	90	64	10	8	-
2003	53	100	54	10	10	4
2004	49	38	53	8	14	3

Tabela nr 5.

Liczba osób i rodzin korzystających z GOPS w latach 2000-2004.

Rok	Liczba osób	Liczba rodzin
2000	351	201
2001	323	192
2002	447	205
2003	503	228
2004	331	172

Analizując powyższe dane wynika, że liczba osób korzystających z pomocy wzrasta. Spadek w 2004 roku spowodowany był min:

- przejściem przez ZUS wypłat rent socjalnych,
- przejściem niektórych świadczeń / tj. zasiłków stałych, gwarantowanych zasiłków okresowych, zasiłków z tytułu ochrony macierzyństwa/ do zadań udzielanych z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Prezentowana poniżej analiza obejmuje najpoważniejsze problemy społeczne występujące w Gminie Szydłów, do których na podstawie przyczyn udzielenia pomocy przez GOPS zaliczono:

- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała choroba,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego,
- alkoholizm.

Pozostałe problemy jak np. bezdomność, narkomania, trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego w obecnej chwili występują na terenie Gminy sporadycznie, stąd nie lekceważąc ewentualnego zagrożenia nimi - nie poddaje się ich szczegółowej analizie.

Jak już wyżej nadmieniano nie traktuje się również odrębnego zjawiska kategorii „ubóstwo” wychodząc z założenia, że jest ono zdeterminowane omawianymi problemami i nierozdzielnie z nimi związane, a biorąc pod uwagę wysokość kryteriów dochodowych uprawniających do korzystania z pomocy społecznej jest atrybutem niemal wszystkich jej klientów.

Bezrobocie.

Bezrobocie jest w Gminie Szydłów zjawiskiem, które dotyka wszystkie kręgi społeczne. Straty i skutki społeczne, które powoduje, są trudne do oszacowania. Pojawia się na niepokojącą skalę degradacja dużych grup społecznych i to nie tylko bezrobotnych ale także ich rodzin.

Motyacją do tworzenia programów pomocy dla osób bezrobotnych jest świadomość negatywnych konsekwencji zjawiska bezrobocia. Bezrobocie przyczyniając się do zubożenia materialnego, powoduje na poziomie rodziny takie negatywne skutki jak: dezintegracja rodziny, zmniejszenie siły wsparcia emocjonalnego i solidarności

pomiędzy członkami rodziny, zwiększenie ryzyka zaistnienia patologii życia rodzinnego. Na poziomie indywidualnym powoduje brak wiary we własne siły, obniżenie samooceny, zanik gotowości i chęci pracy. Szczególne zagrożenia dla jednostki i rodziny niesie długotrwały brak pracy.

Większość długotrwale bezrobotnych klientów ośrodka pomocy społecznej to osoby, które nie spełniły wymagań rynku pracy. Ich trwałe pozostawanie bez pracy zmniejsza z każdym tygodniem szansę na zatrudnienie, postępuje zużycie kwalifikacji, wtórne przystosowanie i utrata atrakcyjności dla potencjalnego pracodawcy.

Tabela nr 6.

Dane dotyczące bezrobocia w Gminie Szydłów w latach 2000-2004

Stan na 31 grudnia	Bezrobotne kobiety	Z prawem do zasiłku
2000	134	55
2001	159	72
2002	145	30
2003	138	14
2004	129	20

Wykształcenie	Stan na 31 grudnia									
----------------------	---------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2000		2001		2002		2003		2004	
Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety

wyższe	9	6	15	13	20	15	17	11	23	13
policealne i średnie zawodowe	72	37	89	50	85	49	76	44	81	39
średnie ogólnokształcące	17	14	20	17	16	14	19	16	30	22
zasadnicze zawodowe	130	47	137	56	134	43	112	42	109	34
gimnazjalne i poniżej	73	30	66	23	81	24	71	25	74	21

Tabela nr 7.
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Stan na 31.05.2005

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety
Do 25 roku życia	89	48
Długotrwale bezrobotne	189	74
Powyżej 50 roku życia	38	8
Bez kwalifikacji zawodowych	56	19
Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	0	0
Niepełnosprawni	2	2

Załączone projekty działań, odnoszone dla osób bezrobotnych, mają spowodować zwiększenie planowanej aktywności w poszukiwaniu pracy, a w końcowym efekcie wyjście z bezrobocia i z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Niepełnosprawność i osoby starsze.

Osoby niepełnosprawne to osoby wobec których orzeczona została niepełnosprawność przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności, komisję przy ZUS, KRUS oraz inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi, umysłowymi, które powodują trwałe lub okresowe ograniczenia bądź uniemożliwiają pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. W związku z nieustającym procesem starzenia się społeczeństwa i towarzyszącym mu wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym można oczekiwać również w Gminie Szydłów narastania problemów osób starszych, długotrwale chorych oraz niepełnosprawnych. Ze względu na podobną specyfikę i przynależność dużej części osób do obydwu tych grup problem niepełnosprawności i wieku starczego traktowane są łącznie.

Specyficznych form pomocy wymagają ludzie starsi. Celem pomocy jest jak najdłuższe utrzymanie ich we własnym środowisku. Koszty wszelkich świadczeń w środowisku zamieszkania są zdecydowanie niższe od kosztów zapewnienia opieki całodobowej w domu pomocy społecznej.

Bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się min. w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu

gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniające się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm, wartości.

Podłożem tych nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny bardzo często są omawiane już dysfunkcje: bezrobocie, alkoholizm, przemoc w rodzinie. Nierzadko jednak są one determinowane czynnikami zewnętrznymi, trudnymi do przezwyciężenia pomimo dołożenia pełni starań ze strony rodziny. Szczególnie narażone na problemy tego rodzaju są rodziny wielodzietne i niepełne.

Dysfunkcje w środowisku rodzinnym są niebezpieczne zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, która narażona jest na dziedziczenie patologicznych norm, wzorów, zachowań oraz szczególnie podatna na negatywne oddziaływanie otoczenia zewnętrznego.

Rozległość i różnorodność tych problemów rodzi potrzebę organizacji profesjonalnego i wielokierunkowego systemu wsparcia rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych i opiekuńczych.

Alkoholizm i problem przemocy w rodzinie.

Alkoholizm jest problemem, który bardzo często związany jest z bezrobociem szczególnie długotrwałym. Przeważnie dotyczy mężczyzn, którzy boleśnie doświadczają obniżenie swojej pozycji w rodzinie, utraty autorytetu i silnej frustracji z powodu straty pracy. Alkoholizm jest chorobą całej rodziny, oddziałuje na wszystkie aspekty jej życia. Jest przyczyną trudności finansowych, sprawia, że życie rodzinne zamiast dostarczać oparcia i poczucia bezpieczeństwa staje się największym obciążeniem i źródłem problemów. Bardzo często prowadzi do izolacji społecznej całej rodziny, która pozostaje sama w zamkniętym kręgu upokorzeń, wstydu i bezsilności.

Niemożliwym jest ustalenie dokładnej liczby osób i rodzin, których problem ten jest udziałem.

Alkoholizmowi nieomal nieodłącznie towarzyszy zjawisko przemocy w rodzinie. W wyniku kampanii medialnych w ostatnim czasie problem ten zyskał duże nagłośnienie.

Przemoc niszczy wiele aspektów życia rodzinnego. Osoby doświadczające jej w rodzinie przez długi czas potrzebują pomocy psychologicznej, prawnej, często medycznej, socjalnej.

Jednym i najlepszym rozwiązaniem wydaje się być współpraca różnych służb socjalnych i instytucji, łączenie kompetencji i umiejętności oraz przepływ informacji pomiędzy osobami pomagającymi.

Na bazie tych założeń opracowana została procedura interwencji wobec przemocy w rodzinie zwana „Niebieska Karta”, która uregulowała zasady współpracy służb pomocowych i ujednoliciła sposób postępowania, eliminując możliwość stosowania dowolności i uznaniowości w rodzaju podejmowanych działań.

Rozdział: III

Inwentaryzacja zasobów gminy w obszarze polityki społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie wypełnia zadania nałożone na samorząd lokalny przepisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku.

Nowoczesne pojmowanie systemu pomocy społecznej zakłada wielopoziomowe i wszechstronne wsparcie jednostki i rodziny w przezwyciężaniu trudności życiowych, a co za tym idzie, kształtowanie instytucjonalnej bazy społecznej, zaangażowanie licznych instytucji i organizacji sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego. Priorytetowym zadaniem powinno być więc tworzenie zintegrowanego systemu współpracy instytucjonalnej w ramach funkcjonujących w Gminie i poza nią podmiotów rządowych, samorządowych, pozarządowych i prywatnych.

Do zasobów własnych Gminy, które mogą zostać włączone w proces pomocowy na różnych poziomach zaliczyć można:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki oświaty tj. Gimnazjum w Szydłowie, Szkoły Podstawowe w: Szydłowie, Potoku, Solcu,
- świetlice w szkołach,
- szkolne kluby sportowe,
- Przedszkole w Szydłowie,
- Komisariat Policji,
- Szydłowskie Towarzystwo Strzeleckie.

Rozdział: IV

Analiza SWOT

Do oceny czynników mogących mieć wpływ na powodzenie realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Szydłów posłużyła analiza SWOT. Pozwala ona zidentyfikować mocne i słabe strony tkwiące w systemie pomocy społecznej, którego trzonem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz szanse i zagrożenia ze strony otoczenia funkcjonujące niezależnie od samego systemu.

Dzięki prawidłowemu rozpoznaniu tych czynników można wykorzystać zasoby własne, zasoby otoczenia jak również przewidzieć trudności oraz ewentualne momenty krytyczne.

Mocne strony.

- kierunkowe wykształcenie kadry i otwartość na podnoszenie kwalifikacji
- dobra organizacja pracy,
- umiejętne dysponowanie środkami,
- znajomość problemów społeczności lokalnej,

- doświadczenia w zakresie realizacji programów naprawczych,
- wypracowane formy współpracy z innymi lokalnymi podmiotami /Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policja, placówki oświatowe/.

Słabe strony.

- brak stanowisk konsultantów: psychologa, terapeuty,
- wzrost liczby klientów pomocy społecznej,
- niewystarczająca ilość środków na realizację zadań pomocy społecznej,
- niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców,
- biurokracja,
- brak precyzyjnych przepisów prawnych lub ciągłe ich zmiany.

Szanse.

- znaczny udział ludności w wieku produkcyjnym,
- mobilność i otwartość społeczności na pozyskiwanie dochodów za granicą,
- możliwość zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, staży,
- dalszy rozwój produkcji sadowniczej jako podstawy do powstania Zakładu Przetwórstwa Owoców stwarzając szanse na zatrudnienie miejscowej ludności.

Zagrożenia.

- ujemny przyrost naturalny,
- postępujący proces starzenia się ludności,
- uzależnienie rodzin od pomocy społecznej,
- dziedziczenie biedy i bezrobocia,
- zagrożenie patologiami społecznymi,
- małe zaangażowanie mieszkańców w działalność społeczną.

Rozdział: V

Strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Misja.

Nadrzędnym celem podejmowanych działań jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin, i włączenia społeczności lokalnych do rozwiązywania istniejących problemów.

Obowiązuje tu zasada „pomóż mu/ im tak by sam/ sami pomogli, pomogli sobie”.

Cel strategiczny.

Stworzenie warunków do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenia sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia.

Cele operacyjne:

1. Identyfikowanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej.
2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami / w szczególności długotrwałym bezrobociem/ wśród klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i ochrona ich przed negatywnymi skutkami.
3. Wypracowanie systemu przeciwdziałań zjawiskom alkoholizmu, przemocy w rodzinie. Wsparcie osób uzależnionych i pokrzywdzonych.
4. Organizacja wsparcia i opieki dla osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych.
5. Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.
6. Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Cel operacyjny nr 1.

Identyfikowanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej.

Podjęte działania:

1. Analiza rzeczywistych potrzeb.
2. Określenie zapotrzebowania na pomoc finansową niezbędną do zaspakajania potrzeb.
3. Rozpoznanie problemów i ich zasięgu.
4. Wymiana informacji między instytucjami i organizacjami współpracującymi z GOPS.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Szydłowie,
- Placówki oświatowe.

Cel operacyjny nr 2.

Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami / szczególnie długotrwałym bezrobociem/ wśród klientów GOPS i ochrona ich przed negatywnymi skutkami.

Działania:

1. Wspieranie finansowe osób i rodzin pozostających bez pracy nie z własnej woli i aktywnie poszukujących zatrudnienia.
2. Organizacja okresowego zatrudnienia bezrobotnych klientów GOPS w formie prac interwencyjnych, robót publicznych.
3. Prowadzenie wszechstronnej pracy z rodzinom i wykorzystywanie różnorodnych metod i technik / w tym kontrakt socjalny/.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy w Staszowie,
- Urząd Gminy w Szydłowie,

Cel operacyjny nr 3.

Wypracowanie systemu przeciwdziałania zjawiskom alkoholizmu, narkomani i przemocy w rodzinie. Wsparcie osób pokrzywdzonych i uzależnionych.

Działania:

1. Utworzenie zespołu zajmującego się pomocą rodzinom zagrożonym uzależnieniem i przemocą, składającego się z pracownika socjalnego, funkcjonariusza policji, członka Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagoga, kuratora sądowego, prawnika. Do zadań zespołu należałoby:
  - wymiana informacji w celu prawidłowej i pełnej diagnozy sytuacji osób uzależnionych oraz środowisk zagrożonych uzależnieniem i problemem przemocy,
  - wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym w celu mobilizacji go do podjęcia leczenia odwykowego,
  - zaspokajanie socjalnych potrzeb dzieci i rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu poprzez opłacanie wyżywienia w szkole, wyposażenie w niezbędne artykuły szkolne i odzież,

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- Placówki oświaty,

Cel operacyjny nr 4.

Organizacja wsparcia i opieki dla osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych.

Działania:

1. Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub inne przyczyny wymagają pomocy oraz osobom, którym rodzina takiej pomocy nie jest w stanie zapewnić / organizacja pomocy społeczności lokalnej, pomoce sąsiedzkie/.
2. Kierowanie osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności do domów pomocy społecznej.
3. Udzielanie wsparcia finansowego stosownie do obowiązujących regulacji prawnych.
4. Poradnictwo w obszarze orzecznictwa o niepełnosprawności dla celów rentowych i poza rentowych, pomoc w wypełnianiu wniosków.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,

Cel operacyjny nr 5.

Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.

Działania:

1. Diagnozowanie sytuacji rodzinnej.
2. Identyfikacja problemów.
3. Planowanie działań zmierzających do przezwyciężenia trudności.
4. Wsparcie finansowe dla rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczymi w ramach obowiązujących regulacji prawnych.
5. Ułatwienie dostępu do specjalistów tj. pedagogów, psychologów, terapeutów, prawników.
6. Współpraca z instytucjami w przeciwdziałaniu negatywnym konsekwencjom nie wywiązywania się rodzin z obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Placówki oświatowe,
- Policja,
- Kuratorzy,
- Sąd Rodzinny,

Cel operacyjny nr 6.

Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szydłowie.

Działania:

1. Uświadomienie roli i zadań pracownika socjalnego w środowisku lokalnym.
2. Uczestnictwo w sesjach szkoleniowych, konferencjach oraz warsztatach zajęciowych z zakresu samodoskonalenia i kształcenia pracowników.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy w Szydłowie.

Podsumowanie.

Niniejsza strategia wytycza ogólne cele i kierunki działań rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Szydłów.

Jej założenia będą realizowane w ramach środków przewidzianych w uchwale budżetowej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie jest głównym ale nie jedynym realizatorem wytyczonych założeń - ma on pełnić funkcje koordynujące, być spoiwem dla całego systemu współdziałania wielu podmiotów polityki społecznej funkcjonujących na poziomie gminnym.

Od ich zaangażowania i wsparcia lokalnych władz zależy powodzenie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących w zbiorowości gminy.

Program ten jest ciągle „otwarty” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski.